

[Morten Lange.]

disse udgifter. Det er ikke helt korrekt, når det ærede medlem hr. Hjortnæs refererer, at dette forslag ikke har været nævnt i udvalget. Det har været nævnt, men faldt på den reneste klippegrund, og paradeforslag tjener vel ikke noget formål.

I øvrigt må jeg sige til det ærede medlem hr. Hjortnæs, at det er naturligvis altid udmærket, at ordninger er afsluttet på ordentlig og hæderlig og lovmæssig vis, men jeg gad dog nok vide, om forbrugerne ikke hellere vil flås frivilligt for 7 øre end lovmæssigt for 10 øre. Sådan tror jeg dog trods alt nok det ligger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 112 stemmer mod 8.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om forhøjelse af prisen på klasselotteriets lodder m. v.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 365, fremsættelsen i tidenden sp. 1023).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Nina Andersen: Lovforslag vedrørende klasselotteriet udmærker sig næsten altid ved at være korte, en 2-3 paragraffer og en ikrafttrædelsesdato, og det foreliggende lovforslag adskiller sig heller ikke fra sine forgængere; der er 3 paragraffer, den ene fastsætter prisen på lodderne, sættende denne pris op med 20 kr., den anden en paragraf om fordelingen af indskudssummerne og endelig en paragraf med ikrafttrædelsesbestemmelsen.

Lad mig sige om den første, at en forhøjelse af prisen på 20 kr. pr. helt lod vel er en naturlig konsekvens af de almindelige prisstigninger og ikke kan forekomme urimelig. Det er meningen at fordele det merprovenu, der bliver, på 3 områder, nemlig til spillerne, til kollektørerne og til staten.

Det foreslås dog ikke i loven; men ved behandlingen af et lovforslag vedrørende klasselotteriet må man være klar over, at en væsentlig del af lovens virkninger viser sig igennem administrationen, altså igennem finansministeriet.

Det foreslås, at der til gevinsterne skal gå yderligere 1,6 mill. kr. plus 340 000 kr., som fremkommer ved, at man vil gennemføre en ændring med hensyn til tillægslodderne, erstatningsnumrene. Det er jo i dag således, at når der falder en gevinst på et lod, så må spilleren, hvis den pågældende ønsker at fortsætte, betale erstatningsloddets pris for de trækninger, som har fundet sted, og det har altid gjort folk lidt halvgale, at de skal af med et beløb, som for den enkelte ikke er stort, men ordningen generer dem. Det foreslås nu, at denne ordning falder bort, og det giver altså 340 000 kr. yderligere til spillerne, ikke i gevinster, men i lettelse af betalingen.

Til kollektørerne er der foreslået ca. 80 000 kr., det er en forholdsvis lille forhøjelse, 90 kr. om året for hver, men det er i og for sig heller ikke det, lovforslaget sigter til. Det sigter til at skaffe staten den andel af lotteriets overskud, som gennem mange år har været gældende, og som der tidligere har været bestemmelse om i loven. Hvis man går tilbage til tiden før 1956-loven, står der meget tydeligt i den dagældende lov, at af provenuet skal mindst 10 pct. gå til staten og 9 pct. til kollektørerne og til administration i øvrigt. Det viste sig imidlertid, at med de stedfundne prisstigninger kunne dette ikke overholdes. Derfor fik vi den nye lov i 1956, som indeholdt bl. a. den ændring, at 80 pct. af indskudssummen skulle gå til præmier. Man stillede det altså frit, hvorledes de sidste 20 pct. skulle fordeles, men det lå dog i virkeligheden i luften, at de skulle fordeles med omkring 10 pct. til hvert område, sådan som man tidligere havde haft i loven.

Det har ikke kunnet opretholdes. Det første år efter lovens vedtagelse var man nede på 5,2 pct. eller sådan noget lignende, og siden er det gået yderligere ned. Det er derfor meningen, at en væsentlig del af det merprovenu, der nu indkommer, skal gå til staten og derved bringe overskuddet op i nærheden af de 10 pct.

Den anden paragraf i lovforslaget ser ud,

[Nina Andersen.]

som om den tager noget fra spillerne, hvad den imidlertid ikke gør. Der er hidtil gået 80 pct. af indskudssummen til spillerne; nu skal det være 75 pct., men som jeg allerede har gjort opmærksom på, giver det ikke alene det samme til spillerne, men det giver mere i kroner og øre end hidtil.

Der er jo ikke så forfærdelig mange uklare punkter eller ting i dette lovforslag, som nærmere skal belyses; men jeg ville tro, at det alligevel vil være rigtigt at sende det i et udvalg, bl. a. for at vi kan få lidt at vide om fordelingen mellem det, man kalder grundlønnen til kollektørerne, og det, der hedder dyrtidstillægget; der er lidt mystik dér, som jeg ikke rigtig kan forstå; det hænger vel sammen med fordelingsformen; men det var en af de ting, som jeg synes det kunne være rart at få oplyst i et udvalg.

Idet jeg i øvrigt anbefaler lovforslaget og håber, at udvalgsbehandlingen vil blive kort, således at loven kan træde i kraft fra den trækning, man har regnet med, skal jeg tillade mig efter forhandlingens slutning at stille forslag om nedsættelse af et udvalg.

Holger Hansen: Det foreliggende lovforslag har til formål at forbedre klasselotteriets økonomi. Det er naturligt at bringe større harmoni mellem indsats og præmier på den ene side og på den anden side det beløb, det koster at administrere klasselotteriet. Kollektørerne skal, som naturligt er, i takt med den øvrige indtægtsstigning have forhøjet deres vederlag; det er senest sket ved en forhøjelse af dyrtidstillæggen i foråret, og allerede på det tidspunkt blev denne lovrevision bebudet, dog kun for så vidt angår forhøjelsen af loddernes pris. Det er rimeligt, at der sker en forhøjelse, og den ændring i klasselotteriets forretningsgang, som påtænkes, forekommer også at være rigtig og vil sikkert blive vel modtaget af spillerne.

Denne ændring i spillemåden kommer imidlertid til at betyde, at lotteriets merindtægt som følge af prisstigningen på lodder ikke bliver så stor, at den højtærede finansminister mener at kunne lade det være nok dermed. Indtil 1956 stod der i loven, at statskassens overskud skulle ud-

gøre 10 pct. af indskudssummen. Dette blev dengang slettet, men man beholdt bestemmelsen om, at 80 pct. af indskudssummen skulle anvendes til gevinster. Det er denne bestemmelse, den højtærede finansminister nu ønsker ændret, således at procenten, der skal gå til gevinster, fremtidig skal være 75. Det vil altså sige, at den højtærede finansminister gennem dette forslag igen vil sikre statskassen et overkud på 10 pct. Hvis dette forslag bliver lov, gøres klasselotteriet til et ringere lotteri for spillerne, for statskassen unægtelig til en bedre forretning.

Hvis man ud over den indtægtsfremgang, forhøjelsen af loddernes pris vil medføre, ønsker at styrke lotteriets økonomi, kunne det vel gøres på anden måde, f. eks. ved at udvide antallet af lodder. Jeg er ikke sikker på, at fremgangsmåden med at ændre procentsatsen er heldig, hvorimod jeg ikke vil afvise, at det kan være rigtigt at sørge for, at denne lov ikke skal til revision igen lige med det samme, fordi forholdet mellem indtægter og administrationsudgifter igen er forrykket. Nu kan man forstå den højtærede finansministers motiver: det giver jo penge i kassen. Men jeg tror, vi i et udvalg skulle se på, om der ikke er andre veje at gå. Klasselotteriet er jo ubestrideligt en god forretning for staten også i dag. Vel er overskuddet på mindre end 2 mill. kr., men det er jo ikke det eneste, staten tjener på denne forretning; dertil kommer skat af gevinsterne på ca. 1,8 mill. kr., og det er vel også rimeligt at nævne, at staten i stempelafgifter tager 24 kr. pr. lod, hvilket — som det er oplyst i bemærkningerne — udgør 7 968 000 kr. Lægger man disse tal sammen, vil man se, at det jo ikke er småpenge, spillerne betaler. Stempelafgiften er for ikke så mange år siden blevet forhøjet, og uden at vide det gætter jeg på, at dette forhold har været medvirkende til, at man ved lovændringen i 1956 fjernede bestemmelsen om de 10 pct. til staten.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne på venstres vegne tilsige en velvillig behandling af dette lovforslag. Men må jeg, inden jeg slutter, stille den højtærede finansminister et spørgsmål. Når den højtærede finansminister gennem dette lovforslag forringer det gamle klasselotteri, er

[Holger Hansen.]

det så, fordi ministeren har nye lotterier i tankerne? Der har nogle gange i bladene været forlydender om, at den højtærede finansminister er venlig stemt bl. a. over for tanken om et dansk lotto.

Juul Madsen: Vedrørende det fremsatte lovforslag om forhøjelse af prisen på klasselotteriets lodder vil jeg indledningsvis gerne give udtryk for den principielle opfattelse, at investering i lotterisedler og anden form for spil vel nok er den ringeste måde at give sine penge ud på. Dagdrømmeri, utilfredshed med de vilkår, almindeligt hæderligt arbejde kan give de fleste af os, næres af forhåbningerne om de let tjente penge.

Vi har herhjemme efterhånden mange former for spil. Nu skal jeg villigt erkende, at det kgl. klasselotteri indtager en særstilling — det er vel nærmest at betragte som en hellig ko, som alle synes skal have lov at afgræsse en betragtelig del af den spillelidenskab, der nu engang findes hos mange mennesker. Jeg har også bemærket, at den højtærede finansminister i sin skriftlige fremsættelsestale har understreget, at klasselotteriet udlodder en større andel af det, spillerne indbetaler, end noget andet lotteri her i landet. Men netop derfor har det undret mig, at den højtærede finansminister, jfr. bemærkningerne til lovforslaget, ikke har fundet det tilrådeligt at styrke klasselotteriets økonomi ved at udvide antallet af lodder, men alene har ønsket at forhøje prisen på lodsedlerne og forhøje statens andel af indskudssummen.

Venstres ordfører, det ærede medlem hr. Holger Hansen, har allerede gjort bemærkninger herom, og jeg vil gerne tilføje, at jeg for så vidt er enig i de betragtninger, det ærede medlem fremsatte, men dertil også føje, at jeg er interesseret i at erfare, om begrundelsen for den stilling, man her har taget med hensyn til ikke at ville udvide antallet af lodder, er den, at den højtærede finansminister ønsker at give plads for andre former for lotteri. Skal man tro de presseforlydender, der i efteråret har fundet udtryk i forskellige blade, omgås den højtærede finansminister med planer om at indføre et dansk lotto. Således har den højtærede finansminister

den 29. oktober dette år udtalt til Ålborg Stiftstidende — jeg beder om tilladelse til et citat nu og et senere—:

„i forvejen har vi ganske vist vore lotterier og tipningen, men hvis folk også gerne vil spille lotto, så synes jeg, at de skal have lov til det. Personlig er jeg positivt indstillet over for tanken om indførelse af dansk lotto“.

I denne forbindelse er det også sagt, at lottospillet delvis skulle afløse den tips-tjeneste, vi har i øjeblikket. Nu er der jo ikke megen forbindelse mellem lottospil og idræt, og begrundelsen for, at man i sin tid gennemførte tipstjenesten, var jo netop, at man ville gennemføre en form for spil, der samtidig virkede som en reklame for den aktive idrætsudøvelse.

Men det er jo ikke gjort hermed. Ifølge dagbladet Politiken har den højtærede finansminister — jfr. referat den 26. september i år — udtalt sig således:

„Finansminister Hans R. Knudsen har i går besluttet at indsamle alle oplysninger om spillekasinoer i vore nabolande for at have materialet bearbejdet, til der skal tages aktuel — og formentlig velvillig stilling til konkrete danske ansøgninger.“

Det fremgår endvidere af diverse avisartikler, at den højtærede finansminister har lovet restauratørkredse — ganske vist uforbindende — at fremme disse planer.

Jeg synes, det kunne være rimeligt, om vi benyttede denne lejlighed til at få bekræftet — eller afkræftet — om den højtærede finansminister virkelig har taget disse nye spilleformer her i landet til sit hjerte, om ministeren er en spøgéfugl, eller om han er lidt af en spillefugl.

I øvrigt er det vel først og fremmest, så vidt jeg er underrettet, den højtærede justitsminister, der skal tage stilling til indførelse af i hvert fald kasinospillet, og det kunne være interessant at høre, om den højtærede justitsminister har planer herom.

Men lad det være sagt med det samme, at fra det konservative folkepartis side skal den højtærede finansminister ikke vente støtte til yderligere styrkelse af spillelidenskaben ved oprettelse af dansk lotto og kasinospil.

[Juul Madsen.]

Jeg har nævnt disse forhold, fordi jeg synes, det ville være langt rimeligere og mere ønskeligt, om man i stedet vendte tilbage til den drøftelse, der blev ført, da nærværende lovgivning sidst var til behandling i det høje ting, nemlig i folketingsåret 1955-56. Det var på foranledning af det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, der dengang var mit partis ordfører, at man beskæftigede sig indgående med spørgsmålet om at udnytte klasselotteriets salgsskema til oprettelse af et lotteri, hvis overskud udelukkende skulle gå til sygdomsbekæmpende foreninger.

I bilag til betænkning, afgivet af udvalget den 22. februar 1956, gøres der opmærksom på, at følgende 7 store foreninger har tilladelse til en mærkedag eller et landslotteri: Landsforeningen for Sukkersyge, Landsforeningen til Børnelammelsens Bekæmpelse, Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse, Foreningen for spastisk lammede Børn, Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse, Landsforeningen af Vanføre og Rigsforeningen til Bekæmpelse af de reumatiske Sygdomme.

Den diskussion, der for øjeblikket føres omkring kræftens bekæmpelse, giver for mig at se en naturlig anledning til på ny at tage op til vurdering, om ikke det er muligt at forbedre det økonomiske grundlag for disse store sygdomsbekæmpende foreninger og samtidig undgå det kraftspild, som de mange mærkedage og foreningslotterier i virkeligheden er.

I den forbindelse finder jeg det vigtigt at understrege, at det ligeledes fremgår af bilag til betænkningen, at man ved at slå det hele sammen til ét stort lotteri ville nedbringe disse foreningers samlede omkostninger med mindst $\frac{1}{4}$ mill. kr. årlig. Dette forhold blev stærkt understreget af det ærede medlem hr. Ninn-Hansen ved lovforslagets anden behandling, og hertil svarede den højtærede finansminister, den nuværende højtærede statsminister, følgende — det står i Folketingstidende for 1956-57 sp. 3138—:

„Det ærede medlem hr. Ninn-Hansen omtalte problemet om et fælleslotteri for de sygdomsbekæmpende foreninger. Dette spørgsmål har også min interesse. Jeg har været i kontakt med foreningerne,

og der er tale om, at man skal lave et fælles møde om spørgsmålet“.

Jeg tror, det har stor interesse at få oplyst, om man er kommet videre i denne sag.

Jeg vil gerne her rejse tanken om gennem en udnyttelse af klasselotteriets salgsskema at skabe en bedre basis for sygdomsbekæmpende foranstaltninger og samtidig spare det store administrationsbeløb, jeg har nævnt.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne tilsige en velvillig behandling af lovforslaget i et kommende udvalg.

Axel Sørensen: Som det allerede er nævnt af foregående talere, må det lovforslag, vi her behandler, ses på den baggrund, at man søger at skaffe dækning for de stigende omkostninger, som influerer på klasselotteriets driftsøkonomi.

Lovforslaget bygger på en forhøjelse af loddernes pris fra 1. april 1962; prisen for et helt lod forhøjes således for den serie, der begynder 1. april, fra 120 kr. til 140 kr. Samtidig fritages en vinder i lotteriet, som ønsker at spille videre i samme serie, for at betale den særlige købelodspris for det nye lod, han får udleveret til at spille videre på i en efterfølgende trækning.

Prisforhøjelsen vil medføre en merindtægt for lotteriet på godt 1 mill. kr., medens ophævelsen af betalingen af købelodspris for erstatningsloddene giver lotteriet et tab eller en merudgift på 340 000 kr. Hertil kommer så forhøjelsen af kollektørernes vederlag fra 1. april 1961. Man foreslår derfor, at den del af indskudssummen, der skal anvendes til gevinster, nedsættes fra 80 til 75 pct.

Nu må der også være noget at byde på over for spillerne, og det fremgår også af den højtærede ministers fremsættelsestale, at klasselotteriet udlodder en større andel af det, spillerne indbetaler, end noget andet lotteri her i landet. Klasselotteriets gevinstmasse anslås i bemærkningerne til lovforslaget til ca. 35 mill. kr. af en indskudsmasse på 47 mill. kr. De andre lotterier, der tænkes på, må vel være landbrugs- og vareløstatteriet, der altså udbetaler mindre gevinstmasse end klasselotteriet i forhold til det indbetalte, men selv om et lotteri reklamerer med den største ge-

[Axel Sørensen.]

vinst, vil flertallet af spillerne konstatere, at man ikke vinder derved, men det er nu engang spillets idé. Til trods for dette er spillelidenskabens størrelse i dag end på noget tidligere tidspunkt. Det drejer sig ikke blot om disse tre godkendte lotterier, nej, det drejer sig om en lang række legale spilleforetagender, som vi oplever så at sige hver eneste dag. En række af de mest udprægede spillere, der aldrig får nok af spil, spørger oven i købet, om man ikke snart i Danmark vil oprette et lotto, som de samme spillere måske ulovligt deltager i i vort naboland. Jeg synes ikke, at spillevejen bør gøres bredere, ud fra det synspunkt, at spil ikke skaber større lykke for menneskene, tværtimod kan det fastslås, at gevinst i spil ofte skaber det modsatte i mange tusinde hjem.

Det fremgår endvidere af ministerens fremsættelsestale, at man ønsker at forhøje kollektørernes indtægter. Kollektioner har jeg altid forstået var noget, som den højttærende finansminister delte ud som en slags godter til visse mennesker. Hensigten var, at honoraret for at passe en sådan kollektion skulle være et supplerende bidrag til en meget lille indtægt for en familie, hvor f. eks. manden var død og en enke sad tilbage med nogle børn. Det måtte aldrig betragtes som et virkeligt underhold for en familie at passe en kollektion, og sådan kan man vel også have lov at se på det i tiden fremover, at det nemlig er en bifortjeneste, som f. eks. kan uddeles til den kategori af mennesker, jeg her har omtalt.

Det er allerede blevet nævnt, at man ønsker forskellige ting behandlet i et udvalg, således stempelafgiften, og hvor meget den andrager. Man kunne tænke sig, at et lotteri som klasselotteriet lige så godt kunne lægge denne stempelafgift på lodderne som beregne en særskilt afgift. Dette kan vi måske få nærmere belyst i udvalget, og jeg skal med disse bemærkninger tilsige det radikale venstres støtte til gennemførelse af det foreliggende lovforslag.

Skræppenborg-Nielsen: Da det vist er rigtigt, som det så tit er sagt, at der sidder en lille spilledjævel og lurar i os alle sammen, og da det vist er lige så rigtigt, at det er klog politik, at folk i hvert fald i begrænset omfang bør have muligheder for også at

få afløb for, lad mig bare sige det sådan, visse mindre positive tilbøjeligheder, herunder lotterispil, er det min opfattelse, at statens ældste lotteri, klasselotteriet, i næsten enhver henseende opfylder de krav, som lotterispillere med rette kan stille til et sådant lotteri.

Jeg vil også gerne sige, at personlig er jeg modstander af, at staten i bred almindelighed sætter lotterispil i gang, fordi oprettelse af spil på ingen måde kan siges at være nogen statsopgave, og spil har da også sine mindre heldige sociale sider, som jeg ved denne lejlighed skal undlade at komme nærmere ind på. Det foreliggende lovforslag drejer sig imidlertid ikke om at oprette et nyt statslotterispil, men om at forhøje priserne og delvis at ændre spillereglerne i et gammelt og godt indarbejdet klasselotteri, som man ud over landet ville føle savnet af, hvis det pludselig forsvandt.

Endvidere vil jeg sige, at det ville være noget usagligt at påstå, at de foreslåede forhøjelser for lotterisedler i klasselotteriet ikke er sagligt motiveret. Det er de ganske simpelt, fordi de prisstigninger, der har fundet sted her i landet, siden den nugældende pris for klasselotterilodder i 1956 blev fastsat ved lov, naturligvis også har ramt klasselotteriet, ikke mindst i form af lønstigninger til kollektørerne og lønstigninger i selve klasselotteriets administration.

På ét, synes jeg, vigtigt område betyder det foreliggende lovforslag som allerede nævnt af foregående ærede ordførere et afgjort fremskridt i forhold til nugældende lov. Jeg tænker her på den foreslåede ændring i spillereglerne, der går ud på, at spillere, hvis lotteriseddel er udtrukket, og som ønsker at fortsætte spillet — og det gør de næsten alle sammen — ikke længere skal betale den særlige købelodspris for den lotteriseddel, der skal erstatte det udtrukne nummer, men kun almindelig fornyelsespris. Nu er det imidlertid sådan, at de fleste fremskridt koster penge, og ændres spillereglerne som foreslået, vil det betyde et indtægtstab for staten på ca. 300 000 kr. årlig.

I sin fremsættelsestale siger den højttærende finansminister bl. a., at klasselotteriet udlodder en større andel af det, spillerne indbetaler, end noget andet lotteri her i

[Skræppenborg-Nielsen.]

landet, og det er naturligvis rigtigt. Men når forholdet er sådan, og når man ved, at interessen for og lysten til at spille er meget stor i dette land, hvad de alt for mange spillemuligheder, vi allerede har, fører bevis for, hvorfor så ikke udvide lotteriet til at omfatte de indtil 200 000 lodder, som den højtærede finansminister er bemyndiget til at udvide lotteriet til, hvis han finder det for godt? I bemærkningerne til lovforslaget kan man læse, at man ikke har fundet en sådan udvidelse af lotteriet tilrådelig, som der står, fordi en udvidelse allerede blev foretaget i 1956, men det er vel næppe hele forklaringen. Jeg mener, at lotteriet bør udvides til at omfatte de 200 000 lodder, det kan udvides til ifølge den gældende bemyndigelse til finansministeren, dels fordi lotteriet er det bedste, vi har, dels fordi samtlige lodsedler i det nuværende klasselotteri for længst er udsolgt og ventelisterne for at få lotterisedler i lang tid har været meget store overalt i landet, men hertil kommer, at en sådan udvidelse af loddernes antal fra 182 500 til 200 000, en stigning på i alt 17 500, måske kan bevirke, at den nugældende pris for et lod kan bevares. Kan den det, vil det under alle omstændigheder være en stor fordel.

Til sidst vil jeg gerne sige, at vi for vort vedkommende gerne vil drøfte lovforslaget i et udvalg, og jeg tror, at jeg tør sige, at vi i hvert fald i nogen udstrækning vil se på lovforslaget med velvilje, først og fremmest fordi klasselotteriet er statens og overskuddet går til staten, men også fordi det er et lotteri, man trygt kan anbefale de spilleglade at spille i. Der vil måske også i det udvalg, der sikkert bliver nedsat, være grund til at se lidt nærmere på selve lotteriets administration og undersøge, om den ikke kan forenkles. Det er som bekendt ikke administration, vi mangler her i landet.

Den ærede ordfører for de konservative, det ærede medlem hr. Juul Madsen, nævnte spørgsmålet, om klasselotteriets overskud måske kunne gå til forskellige sygdomsforebyggende foreninger. Hertil vil jeg gerne sige, og jeg vil gerne sige det stærkt: skal vi ikke snart holde op med at snakke om, at kræftforeningen og andre sygdomsforebyggende foreninger skal have dækket deres udgifter ved lotterispil? Skal vi ikke snart

gennemføre, at staten overtager disse opgaver, for det er jo statens opgave?

Birthe Wetlesen: Mit parti ser med velvilje på det foreliggende lovforslag, idet vi i betragtning af indkomstbeskatningens højde her i landet må anse det for rimeligt, at den ordning, at staten ligesom tidligere får 10 pct. af indskudssummen, nu søges genoprettet.

Finansministeren (Hans R. Knudsen): Jeg er i stand til at sige samtlige ærede ordførere tak for velvillig indstilling til det foreliggende lovforslag. Jeg forstår, at der stort set er enighed mellem alle partier om, at det, der her er foreslået, er rimeligt, og at det kan man gennemføre.

Jeg havde slet ikke ventet, at dette beskudne lovforslag skulle give anledning til nogen debat, hverken om vor stilling til lotterier eller til spørgsmålet om gennemførelse af visse former for kasinoer herhjemme. Da spørgsmålet nu er blevet draget frem i debatten, ikke mindst af det ærede medlem hr. Juul Madsen som repræsentant for det konservative folkeparti, vil jeg gøre opmærksom på, at man ikke må tage enhver avisnotits, man ser om sådanne problemer, som aviserne gerne skriver om, for helt sandfærdige. Der var en del af udtalelsen, så vidt jeg kunne forstå, der var helt rigtigt gengivet også af de pågældende blade, men når det ærede medlem hr. Juul Madsen siger, at jeg på et møde i Helsingør skulle have lovet restauratørerne at fremme planerne, er det ikke så lidt mere, end jeg har sagt på det pågældende møde; jeg har blot over for restauratørerne ligesom andre steder, når jeg er blevet spurgt om min indstilling til lotto og kasinoer, måske nok udtalt mig noget mere positivt, end flere af de ærede medlemmer ville have gjort det, måske også medlemmer inden for mit eget parti. Min indstilling er — og det er min indstilling, når jeg bliver spurgt — at jeg regner det ikke for noget stort politisk problem, som man tager standpunkt til efter partilinjer. Derfor undrede det mig noget, at det ærede medlem hr. Juul Madsen kunne sige, at man fra konservativ side måtte afvise enhver form for lotto — jeg ved ikke, om kasinoer var med i samme forbindelse. Det er i hvert

[Finansministeren.]

fald en ny oplysning for mig, at man fra konservativ side har taget partimæssig stilling til et problem af den art, der foreligger her.

Det var vist det ærede medlem hr. Juul Madsen — eller måske det var det ærede medlem hr. Holger Hansen — der spurgte mig, om jeg var en spøgeflugt eller en spilleflugt. Deroverfor vil jeg sige, at jeg har ikke noget sted givet udtryk for, at vi skulle indlade os på spilleformer, der ikke ligger inden for det, jeg regner for det ansvarlige på dette område. Derfor er jeg også helt uenig med det ærede medlem hr. Skræppenborg-Nielsen, når han siger, at lotteri er ikke noget, som staten eller samfundet skal have med at gøre. Jeg er indstillet på, at der er visse muligheder inden for lotto og kasino, som vi nok kan udnytte herhjemme, men de skal under alle forhold udnyttes på en sådan måde, at vi finder denne udnyttelse forsvarlig. Jeg har den opfattelse, at vi allerede i de spilleformer, vi godkender, har spilleformer, som egentlig er lettere angribelige end de spilleformer, der er tale om ved udnyttelse af kasinoer og af lotto.

Jeg tror, det var meget rimeligt, om vi fik dette problem taget op og måske også fik det så godt undersøgt og tilrettelagt, at vi kunne finde en mere fornuftig form for godkendelse af spillemuligheder herhjemme, også en form, hvorunder vi kunne udnytte dem på en sådan måde, at det gav staten gevinst i visse tilfælde. Det er imidlertid alt sammen sidespring, som jeg synes har meget lidt at gøre med dette lille beskedne lovforslag, som kun går ud på at rette økonomien op for vort klasselotteri.

Når ærede medlemmer spørger mig, hvorfor jeg ikke i stedet for at forhøje lodseddelprisen er gået til en udvidelse af antallet af lodsedler, vil jeg sige, at når jeg ikke har gjort det, er det, fordi jeg i forvejen har en sådan bemyndigelse. Jeg tror, det var det ærede medlem hr. Skræppenborg-Nielsen, som var den eneste, der gjorde

opmærksom på, at en sådan bemyndigelse foreligger. Det gør den. Finansministeren kan udvide antallet af lodsedler fra de ca. 182 000 til de 200 000, og det ligger også sådan, at når vi efterhånden har forringet statens overskud, fordi vi har været nødt til at tage af overskuddet til dækning af udgifterne til kollektører og kollektricer, har finansudvalget ved tidligere lejligheder henstillet, at man søgte at få dækning enten ved forhøjelse af lodseddelprisen eller ved udvidelse af lodsedlernes antal. Jeg skal være meget villig til at se nærmere på dette problem i det udvalg, man ønsker nedsat. Jeg vil blot straks gøre opmærksom på, at det vist vil blive yderst vanskeligt at klare de problemer, der skal klares, gennem forslaget om blot at forhøje lodseddelantallet, hvorved man jo ikke ændrer fordelingsformen. Når man forhøjer lodseddelantallet, ændrer man ikke gevinstandelen på de 80 pct., der nu foreslås nedsat til 75 pct., og skal man undgå at sætte taksterne op, tror jeg ikke der er mulighed for ad den vej at få dækning for de øgede udgifter til kollektører og kollektricer.

Men som sagt, disse enkeltheder skal jeg være villig til at tage under nærmere behandling og drøftelse i et udvalg. Jeg takker for den tilslutning, der er givet til lovforslaget.

Juul Madsen: Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Skræppenborg-Nielsen, at efter min mening vil der altid være brug for, at en række sygdomsbekæmpende organisationer har private midler til rådighed, men jeg skal ikke på nogen måde tage del i den øjeblikkelige drøftelse af, hvor stor en part staten skal påtage sig på disse områder. Det er muligt, der skal flere statspenge ind i sygdomsbekæmpelsen, men der vil altid være et område, som på bedste måde kan dækkes af private midler, og dér synes jeg at man i stedet for at have et hav af mærkedage og forskellige former for spil o. s. v. kunne koncentrere og ratio-

[Juul Madsen.]

nalisere det hele og på den måde bringe disse penge til veje.

Det har været drøftet — det er bl. a. derfor, jeg har trukket det frem — at det udvalg, der arbejdede i 1956, nåede frem til, at der i forbindelse med betænkningen blev aftrykt et fyldigt bilag; og som jeg gjorde opmærksom på i mine indledende bemærkninger, var det et område, der havde den daværende finansministers allerstørste interesse. Jeg håber, vi kan drøfte det i udvalget.

Jeg takker den højtærede finansminister for hans svar. Jeg forstod, at den højtærede minister lagde luft mellem sig og de udtalelser, ministeren var fremkommet med vedrørende kasinospillet, men jeg forstod også, at gengivelsen af de udtalelser, som ministeren var kommet med vedrørende lottospillet, i hvert fald ikke blev gendrevet her fra talerstolen. Det tager jeg til efterretning, og så må vi drøfte tingene nærmere i udvalget.

Skræppenborg-Nielsen: Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Juul Madsen, der her nævner, at der altid vil være brug for disse lotterier til støtte for sygdomsforebyggende foranstaltninger, at det behøver ikke at være tilfældet. Der skulle netop ikke være brug for dem i sygdomsbekæmpelsens tjeneste. Det skulle være sådan, at udgifterne til sygdomsbekæmpelsen påhvilede staten og altså blev dækket gennem de skatter, der indgår til staten, og som borgerne betaler, og ikke gennem lotterispil, hverken af den ene eller den anden slags. Hvis staten går ind for en virkelig sygdomsbekæmpelse på de fronter, der kan være tale om, vil der efter min opfattelse ikke være brug for disse lotterier, og det bør der heller ikke være.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Nina Andersen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om det kommunale skolevæsenes styrelse og tilsyn.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 309, fremsættelsen i tidenden sp. 1024).

Lovforslaget sattes til forhandling.

K. B. Andersen: Der er for så vidt her tale om en genfremsættelse, men der er alligevel grund til at gøre nogle bemærkninger.

For det første kan jeg ikke undlade at gøre den bemærkning, at det jo er første gang i mange år, at et skole spørgsmål er til behandling her i det høje ting uden deltagelse af den mangeårige undervisningsminister Jørgen Jørgensen. Man kan være enig eller uenig i forskellige af de synspunkter, Jørgen Jørgensen havde i de enkelte spørgsmål, men jeg tror, der er mange, der som jeg vil savne hans røst i skoledebatterne herinde. Hans bidrag var altid præget af en levende optagethed af skolen og dens problemer.

Hvad det foreliggende lovforslag angår, vil jeg gerne takke den højtærede undervisningsminister for dets form. Da vi i februar drøftede det dengang fremsatte lovforslag, blev der fra flere sider — bl. a. fra min — udtalt en vis kritik over dets form; forslaget havde en meget uoversigtlig form, fordi der var anført en række ændringer på en måde, der gjorde det meget vanskeligt at overskue helheden. I det lovforslag, den højtærede minister nu har fremsat, er der som bilag optrykt en bekendtgørelse, der viser, hvordan den samlede lov vil komme til at se ud, hvis de ændringer, der her er foreslået, bliver gennemført. Jeg hilser med stor glæde og anerkendelse, at vi har fået dette bilag. En sådan fremstillingsform har været efterlyst mange gange, både i forbindelse med dette spørgsmål og med andre, og den vil lette arbejdet i udvalget ganske overmåde. Jeg kan måske bruge et udtryk fra den nye karakterskala, og så vil jeg ikke tage i betænkning at sige, at den form, hvori det nuværende forslag foreligger, er „særdeles tilfredsstillende“. Det er den betegnelse, der gives for en meget god og særdeles tilfredsstillende præstation. Jeg har ikke villet vove at bruge betegnelsen